

Nr 700

Av herr Larsson i Hedenäset m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 69, angående upprustning av forskning, försök och högre undervisning på jordbruks- och trädgårdsområdena.

Under angivande av syftemålet att öka det vetenskapliga stödet åt jordbruks- och trädgårdsnäringsarna framlägger Kungl. Maj:t i proposition nr 69 bl. a. förslag som realiter innebär nedläggande av verksamheten vid Öjebyns försöksgård i Norrbottens län. I anledning härav tillåter vi oss anföra följande erinringar.

Av Kungl. Maj:t den 27 januari 1956 tillkallade sakkunniga har i avgivet betänkande (SOU 1960:2) bl. a. föreslagit att vid Öjebyns försöksgård skall i fortsättningen bedrivas försöksverksamhet i fråga om husdjursavel och trädgårdsskötsel. I botten för detta utredningens förslag torde ligga en av kommittén verkställd sakprövning, som ej bör nonchaleras, och även underhandsuppgörelser som bör respekteras.

När departementschefen, tvärtemot utredningskommitténs förslag, höjer »geddesyxan» över Öjebyns försöksgård sker detta under skydd av vad remissinstanserna anges ha anfört. Bland de remissinstanser som härvidlag åberopas nämnes R. L. F. och Sveriges lantbruksförbund. Det måste då få konstateras, att dessa organisationer i princip tillstyrkt utredningskommitténs förslag. Att de därutöver gett uttryck för att ett behov av ytterligare försöksverksamhet föreligger — vilken då kunde förläggas till Röbbäcksdalen — kan näppeligen motivera den negativism i fråga om verksamheten i Öjebyn som departementschefen visar.

Som ytterligare stöd för departementschefens förslag ges betydande utrymme åt Västerbottens läns hushållningssällskaps remissyttrande. I det samma återges vissa uppgifter ur 1956 års jordbruksräkning. Som komplettering av där återgivna uppgifter tillåter vi oss erinra om att år 1956 för Norrbottens vidkommande var ett katastrofår som följde på tidigare svaga skördeår. Att då åberopa 1956 års jordbruksräkning framstår som mindre relevant.

Norrbottens län utgör arealmässigt en fjärdedel av Sverige.

I fråga om försöksverksamhet på jordbruks-, husdjurs- och trädgårdsskötselns områden kan konstateras att forskningsrön i ett nordligt klimat till betydande del kan utnyttjas söder om försöksplatsen. Sydliga forskningsrön kan däremot ej i samma utsträckning nyttiggöras norrut. Detta

Bihang till riksdagens protokoll 1961. 4 saml. Nr 700—709

talat för att statsmakterna ej bör vara så restriktiva i fråga om jordbruksforskning längst i norr.

Som skäl för koncentration av försöksverksamheten till Röbbäcksdalen har anförts att det skulle vara rationellt att förlägga mesta möjliga försöksverksamhet till en plats. Hur bestickande ett sådant resonemang vid första anblicken än kan verka är det dock vid en mera kritisk granskning långt ifrån invändningsfritt. Det kan tvärtom hävdas att husdjursförsöken för vinnande av ett objektivet resultat bör bedrivas oberoende av försök på växtodlingsområdet. Växtodlingsförsöken torde normalt skapa sådana variationer i fodrets sammansättning, att det blir direkt olämpligt att använda vid objektiva husdjursförsök. Växtodlingsförsök på ett förberedande stadium bör inte tillåtas influera på husdjursförsöken. Blir däremot fråga om vetenskapliga försök med utfodring av växtförsöksprodukter som blivit tillräckligt konstanta torde detta kunna ske oavsett det geografiska avståndet mellan exempelvis Röbbäcksdalen och Öjebyn.

Den försöksverksamhet som bedrivs vid försöksgården i Öjebyn är uppbyggen av ett intresse hos länets hushållningssällskap och därmed jordbrukarna i länet. Ett bifall till propositionen på denna punkt framstår som mindre välbetänkt ej minst med tanke på det stora utvecklingsbehov som föreligger i Norrbottens län.

Med stöd av vad ovan anförts får vi hemställa,

att riksdagen vid behandling av Kungl. Maj:ts proposition nr 69 måtte besluta att — i enlighet med utredningskommitténs förslag — försöksverksamhet i fortsättningen må bedrivas vid Öjebyns försöksgård i Norrbottens län.

Stockholm den 7 april 1961

Harald Larsson

i Hedenäset

John G. Löfroth

Märta Boman
